

Sünteeiline biolagunev maatriks kui infektsioonikindel haava sulgemise võimalus – ülevaade haigusjuhtudest*



Martin Kivilo –
Põhja-Eesti Regionaalhaigla
kirurgiakliiniku üldkirurgia II aasta
arst-resident

Retrospektiivse haigusjuhtude ülevaate eesmärk oli kirjeldada sünteetilise biolaguneva maatriksi (*biodegradable temporizing matrix*, BTMi) kasutamise tulemusi ühes Ühendkuningriigi haiglas. BTMi puhul on tegemist kahekihilise sünteetilise haavakatte materjaliga. Selle alumine osa on maatriks, mis loob kudede sobiva kasvupinna. Maatriksit katab membraan, mis kaitseb seda väliskeskkonna eest.

BTMi kasutatakse haavade sulgemiseks. Esmalt paigaldatakse BTM haava pinnale, maatriksisse toimub 2–3 nädalaga kudede sissekasv, mille järel pindmine membraan eemaldatakse. Nii on saavutatud vaskulariseeritud haavapõhi, kuhu saab teha vabanahaplastikat. Seega on BTMi abil võimalik sulgeda haavu, kus on katmata kõõlused või luud.

Uuringus keskenduti just BTMi tõhususele infektsiooni tingimustes. Uuringus kirjeldati 22 patsienti, kellel raviti BTMiga kokku 30 haava. Kõige sagedasemaks haavade tekkimise põhjuseks olid infektsioonid. 59%-l juhtudest oli haava põhjas luu

või kõõlus. Mediaanaeg haiglasse jõudmisest kuni BTMi paigaldamiseni oli 7 päeva.

BTMi paigaldamise eel hinnati haav makroskoopiliselt puhtaks, kuid vaatamata sellele olid 59%-l patsientidest mikrobioloogilised külvid haavast enne BTMi paigaldamist positiivsed. BTMi paigaldamisest jõuti vabanahaplastikani keskmiselt 35 päevaga. 95%-l patsientidest paranes haav 3 kuuga. Vaatamata suurele positiivsete haavamaterjali külvide osakaalule kaotas BTMi ainult 1 patsient. Kokkuvõttes näitab uuring hästi BTMi potentsiaali ja resistentsust infektsioonide suhtes. Siiski oli tegemist haigusjuhtude seeriaga, kus vaatluspunktid ja kogutud andmed olid heterogeensed. BTMi kasutuse tõhususe hindamiseks on vajalikud edasised uuringud.

REFEREERITUD

Wilson S, Muscat E, Smith O, Noakes A, Wearn C. Biodegradable temporizing matrix (BTM) resilience to wound infection: A consecutive case series. JPRAS Open 2026;48:95–105.

* Ette kantud Põhja-Eesti Regionaalhaigla kirurgiakliiniku *Journal Club*'is 2. detsembril 2025.